METSÄTALOUS

Tytöiltä puuttuu usko omiin kykyihinsä. Tällä on todella vahva yhteys kasvatukseen ja koulutukseen. **ASIAMIES PIRRE HYÖTYNEN, TEK**

Naisia niukasti metsäteollisuuden kesätöissä

Alan opiskelijoiden sukupuolijakauma ei selitä ilmiötä.

Metsä Group ja Stora Enso palkkasivat naisia noin neljännekseen kesätyöpaikoistaan. UPM:llä naisten osuus oli viidennes. UPM:n työpaikkojen hakijoista 30 prosenttia oli naisia.

UPM ja Stora Enso palkkasivat molemmat noin 1 000 kesätyöläistä, Metsä Group 700.

Metsä Group selittää naisten niukkuutta sillä, että alan opiskelijoissa on vähän naisia.

Metsäalalle palkataan kesätöihin ainakin diplomi-insinöörejä, metsätalousinsinöörejä, metsäylioppilaita, juristeja ja viestinnän opiskelijoita.

Metsäalan ammattikorkeakoulujen opiskelijoita edustaa pääasiassa Metsäalojen Asiantuntijat ry Meto. Heidän opiskelijajäsenistään naisia on 25,4 prosenttia.

Metsätieteellisten laitosten opiskelijoista naisia on Helsingin yliopistossa noin 40 prosenttia ja Joensuussa 31 prosenttia.

Tekniikan akateemisten liitto TEK kertoo, että naisten osuus kaikista diplomi-insinööreistä on 28 prosenttia. Kuitenkin kemian tekniikan opiskelijoista, joihin myös puujalostustekniikan laitos kuuluu, naisia on 42 prosenttia.

Juridiikan opiskelijoista jopa 70 prosenttia on naisia. Viestinnän opiskelijoista naisia oli melkein 80 prosenttia.

Metsäalan historia on miehinen

Meton yhteyspäällikkö **Tiina Eklund** arvioi metsäalan historian olevan miehinen. ”Ala on siitä muuttunut jo aivan toisenlaiseksi.”

Opiskeluajan kesätyöpaikoistaan hänellä on vain hyvää sanottavaa, erityisesti kollegat olivat ihania. ”Kollegat olivat erittäin mukavia, eikä naisia kohtaan ollut mitään vähättelyä eikä mitään seksuaalista.”

Eklund jäi kuitenkin kerran ilman harjoittelupaikkaa sukupuolensa vuoksi, asia perusteltiin armeijakokemuksen puuttumisella. ”Siihen aikaan naisten ei ollut mahdollista suorittaa asepalvelusta.”

Asiamies **Johanna Hristov** Metsänhoitajaliitosta kertoo metsätieteellisessä opiskelevien, erityisesti naisten, olevan koko ajan kiinnostuneempia ympäristösektorista.

”Hakeudutaanko tällöin julkisen puolen ammatteihin teollisuuden sijaan?” Hristov pohtii.

Oman urapolun löytäminen voi olla joskus haastavaa. ”Toisten uratarinat ovat opiskelijoille hyvin tärkeitä. Naisten nostaminen esiin metsäteollisuudesta antaa opiskelijoille esikuvia”, Hristov kertoo.

TEK: Koulutusjärjestelmä hukkaa lahjakkuuksia

TEKin asiamies **Pirre Hyötynen** pitää naisten aseman parantamista teollisuuden aloilla hyvin tärkeänä. ”Tiedetään, että naisten ura ei etene yhtä jouheasti kuin miesten.”

”Metsäteollisuus on hirveän tärkeä kansantaloudellisesti. Heillä ei ole missään nimessä varaa tehdä alasta epähoukuttelevaa naisille ja menettää puolta rekrytointimahdollisuuksista.”

TEKissä sukupuoli on tällä hetkellä erittäin painava teema. Osaltaan tähän ovat vaikuttaneet kevään mediakohut: naisteekkari sai tylyn vastauksen haettuaan metsäteollisuuden kesätyöpaikkaan ja teekkarikulttuurin miehisiä salaseuroja on kritisoitu kiivaasti.

”Kohut ovat jäävuoren huippu. Ne osoittavat, että olemme vielä vuonna 2015 tällaisessa tilanteessa.”

TEKin opiskelijoiden sukupuolijakauma on pysynyt saman 1970-luvulta lähtien. Tytöt ja pojat ovat yhtä lahjakkaita matematiikassa, mutta tyttöjä ei silti saada luonnontieteiden pariin.

”Tytöiltä puuttuu usko omiin kykyihinsä. Tällä on todella vahva yhteys kasvatukseen ja koulutukseen.”

Huono itsetunto ja täydellisyyden tavoittelu johtaa lahjakkuuksien haaskaamiseen.

”Liian helposti annetaan menestyvien tyttöjen lyödä hanskat tiskiin. Kutonen lukion pitkästä matikasta voi olla pojalle ihan hyvä mutta tytölle täysi katastrofi”, Hyötynen kertoo.

TERHI PAPE-MUSTONEN

TEKissä sukupuoli on tällä hetkellä erittäin painava teema. Osaltaan tähän ovat vaikuttaneet kevään mediakohut.

Naisten osuus metsäteollisuuden kesätyöntekijöistä MT Lähde: UPM, Metsä Group, Stora Enso

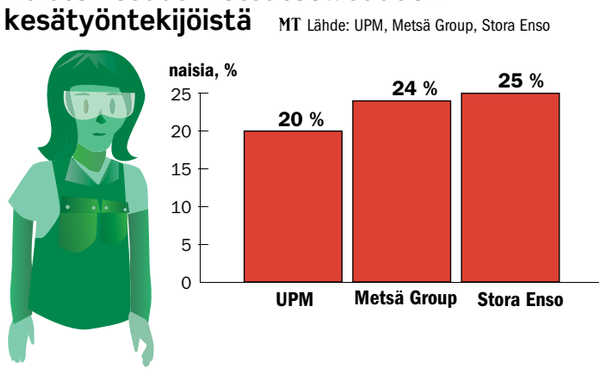

Naisten osuus metsäteollisuuden kesätyöpaikoista. Kesätyöläisiä palkattiin yhteensä 2700.

RAMI MARJAMÄKI

Elisa Äikäs työskentelee Mäntän paperitehtaan laboratoriossa. Äikäs pääsee testaamaan esimerkiksi jätevesien puhtautta.

Haasteisiin vastataan hyvällä porukalla

TAMPERE, MÄNTTÄ-VILPPULA (MT)
Automaatiotekniikan teekkari **Miia Heinämäki** on viihtynyt kesätöissään Takolla, Metsä Boardin kartonkitehtaalla Tampereella. Parasta on ollut tiivis työyhteisö ja uuden oppiminen. ”Tehdas on niin suuri, että kaikkea ei ehdi nähdä edes useampana kesänä.”

”Omalla aktiivisuudella voi vaikuttaa: jos haluaa nähdä uusia juttuja, kannattaa lähteä jonkun vakkarin mukaan.”

Heinämäki kävi sähköalan ammattilukion ja pääsi sen jälkeen opiskelemaan yliopistoon matematiikkaa. Se oli kuitenkin liian teoreettista. Diplomi-insinöörin opinnot ovat käytännönläheisempiä.

Lavastetut oppimistilanteet eroavat kuitenkin todellisista työtehtävistä. ”Koulussa on jotain teoriaa oppinut ja sitten saattaa nähdä täällä käytännössä, että miten kaikki tapahtuu.”

”Yllättävintä on ollut, kuinka helppoa on oppia kiinnostavia asioita”, Heinämäki kertoo.

Heinämäki on suorittanut sähköalan perustutkinnon ja koneenasentajan ammattitutkinnon, joista on ollut hyötyä kesätöiden saannissa. Kesällä työskentely ei haittaa, sillä yliopiston akateeminen vapaus mahdollistaa lomailun talvellakin. Syksyllä Heinämäki on lähdössä Argentiinaan vaihto-opiskelijaksi.

Naiset metsäteollisuuden työpaikkoihin

Heinämäen esimies, päivämestari **Jarmo Niemi** kannustaa naisia hakeutumaan metsäteollisuuden työpaikkoihin. ”Alalla on kohtalainen palkkaus, ja se on menossa eteenpäin pienen notkahduksen jälkeen.”

Niemi kehuu Metsä Groupin hyvää työyhteisöä ja kilpailukykyisiä, korkealaatuisia tuotteita. ”Myös yksilöä arvostava, tasapuolinen ja reilu henkilökulttuuri on hyvä syy olla meillä töissä.”

”Työntekijään kannattaa investoida joustavilla ratkaisuilla, niin metsä vastaa kuin sinne huutaa.”

Laboratoriossa jokainen päivä on erilainen

Kemian opiskelija **Elisa Äikäs** aikoo jatkaa opintojaan biotieteiden maisteriohjelmassa. Kesä kuluu Metsä Groupin tehtaalla Mäntässä laboratoriotöissä.

Yliopisto-opinnot ovat olleet Äikäselle itsenäisyytensä ja valinnaisuutensa vuoksi mieluisia. ”Yliopistossa voi lukea juuri sitä, mikä kiinnostaa.”

Kesätöissä hienointa on vaihtelevuus. Jokainen päivä laboratoriossa on erilainen ja viikot kuluvat nopeasti. Vakituisten jäädessä kesälomille työ on hyvin itsenäistä.

”Vaihtelevuus on myös vaikeinta, mutta haasteista löytyvät myös onnistumisen kokemukset. Kotona ihmettelee, mitä kaikkea ehti päivän aikana tehdä.”

Miia Heinämäki tarkistaa kartonkikone 3:n muutonvaihtolaitetta Takon tehtaalla.

Erityisesti biotuotetehdas kiinnostaa Äikästä tulevaisuuden työnantajana. Metsäteollisuuden laajentuva tuotevalikoima kiinnostaa. Ympäristöasioiden huolellinen hoito on hänelle tärkeää. ”Tässä työssä saa olla ylpeä tekemisistään.”

Perhe on tärkeä myös esimiehille

Äikäs on onnistunut yhdistämään yliopisto-opiskelut, työnteon ja perheen hyvin. Liukuva työaika mahdollistaa lapsen hoidon sumplimisen.

Äikkään esimies, Mäntän tehtaan laatu- ja ympäristöjohtaja **Tero Alvoittu** pitää lasta ansioluottelossa erittäin positiivisena. ”Se näyttää että perusarvot ovat kunnossa.”

Hän kannustaa miehiä jäämään perhevapaille ja on pitänyt niitä myös itse. Omia lapsiaan hän pyrkii rohkaisemaan eri ammatteihin sukupuolesta riippumatta: ”Meidänkin tytöt haluaa olla yhtenä päivänä sairaanhoitajia ja toisena remonttimiehiä. ”

”Naisten kannattaa pyrkiä rohkeasti metsäteollisuuden ammatteihin” Alvoittu innostaa. Opiskelijoiden mentorointi, jossa urallaan edennyt jakaa tietoa nuoremmalle, olisi hänestä ”vallan mielenkiintoista, jos siihen vain olisi aikaa”.

Omaa tiimiään Tero kehuu estottomasti: ”Meillä on tehtaan paras porukka.”

Työhyvinvoinnin pohja on Alvoitun mukaan luottamus. ”Työnjohto asettaa tavoitteet, työntekijät saavat itse päättää, miten tehdään. Luotetaan alaisiin ja heidän osaamiseensa.”

”Metsäteollisuuden tulevaisuus on valoisa”, kertoo Alvoittu. ”Suomalaisella pitkäkuitusellulla ja muilla biotuotteilla on kysyntää.”

TERHI PAPE-MUSTONEN

KOMMENTTI

Huippunaiset huippupaikoille

Elämässä pitää olla jännitystä. Rakentavimmalla tavalla jännitystä voi etsiä suhtautumalla opiskeluihinsa ja työhönsä kunnianhimoisesti

Pitkän matematiikan lukemisesta lukiossa on hyötyä arkkitehdeille, eläinlääkäreille, ekonomeille ja melkeinpä kelle tahansa. Se kannattaa suorittaa loppuun, vaikka arvosanat eivät olisi parhaita. On tärkeämpää olla vaikeassa aineessa keskiverto kuin täydellinen helpossa.

Naisten virheisiin suhtaudutaan julkisuudessa usein säälimättömästi. Virheen tehnyt miespoliitikko pongahtaa pinnalle kuin korkki, naisesta tulee seinäpaperia.

Onkin aika kannustaa tyttöjä ja naisia yrittämään ja myös mokaamaan reilusti.

Ammattitaito kasvaa vain kokeilemalla. Kaikkea kannattaa tehdä. Työkokemus pitää myös dokumentoida hyvin. Ota kuvia ja kirjoita ylös. Ahkeruutta konkretisoi hienosti esimerkiksi satojen mansikkalitrojen kerääminen kesätyössä.

Esimiehillä on tärkeä rooli. Jos kaikkia ylennettyjä alaisia voi käyttää parranajopeileinä, on aika katsoa oikeaan peiliin.

TERHI PAPE-MUSTONEN

Puukaupassa edessä hiljaisimmat viikot

Puukaupassa on edessä vuoden hiljaisimmat viikot, kun ostajista suuri osa viettää kesälomaa.

Jo viime viikolla vauhti hidastui selvästi. Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset ostivat puuta yksityismetsistä 437 133 kuutiometriä, mikä oli 300 000 kuutiometriä vähemmän kuin edellisviikolla.

Etelä-Savon metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja **Petri Pajunen** sanoo, että kesäkuussa kauppoja tehtiin jokseenkin normaaliin tahtiin.

”Kesäkohteista kauppa on käynyt. Etelä-Savossa pääpaino on ollut mäntytukin ja koivuvanerin puolella. Eri ostajille toki halutuimmat puutavaralajit vähän vaihtelevat.”

Lähes lumettoman talven ja takkuisesti sujuneen alkuvuoden jälkeen kauppa piristyi kevään kuluessa. Pajusen mukaan mitään piikkiviikkoja ei silti nähty.

Etelä-Savossa odotellaan Stora Enson Varkauden tehtaan muutostöiden valmistumista. Kartonkikoneeksi muuttuvan paperikoneen pitäisi lisätä havukuitupuun käyttöä 1,1 miljoonaa kuutiometriä vuodessa.

Sahatavaravarastot suuret

Kuhmo Oy:n metsäpäällikkö **Juhani Pääkkönen** on tyytyväinen alkuvuoden puukauppaan.

”Puuta on ollut mukavasti tarjolla, ja kauppa on käynyt ihan ok.”

Sekä Suomessa että Ruotsissa sahatavaran varastot ovat suuret.

Sahatavaramarkkinoilla vallitsee Pääkkösen mukaan selvä ylitarjonta.

”Sekä Suomessa että Ruotsissa sahatavaran varastot ovat suuret. Valmista tavaraa on odottamassa vähän joka liiterissä.”

Ylitarjonta painaa lautojen ja lankkujen hintoja alas.

”Hintakehitys on ollut loivasti laskeva oikeastaan viime vuoden puolivälistä lähtien, ja suunta näyttää jatkuvan samana”, Pääkkönen harmittelee.

Suomalaisten sahojen murheena on ollut kotimaan vaisu uudisrakentaminen, minkä vuoksi kotimaan kysyntä on kaukana huippuvuosista.

Sahatavaramarkkinoilla ylitarjonta vaivaa enemmän kuusta kuin mäntyä, koska kuusen käyttö on yksipuolisempaa kuin männyn.

Kuhmo Oy:n tuotannosta mäntyä 80 prosenttia ja kuusta 20 prosenttia.

JUHA KAIHLANEN

Sateet hillitsivät alkukesän metsäpaloja

Kesäkuun loppuun mennessä syttyi koko Suomessa 800 maastopaloa, joista 280 oli varsinaisia metsäpaloja. Määrä on pieni viime vuoteen verrattuna. Viime vuonna samana ajankohtana tilastoitiin 1900 maastopaloa, joista metsäpaloja oli 675.

Maaston kosteuden ansiosta palot eivät ole tänä vuonna päässeet leviämään ja vahingot ovat olleet pinta-alaltaan pieniä, tiedottaa Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Suurimmat paloalueet ovat olleet 3–5 hehtaarin suuruisia.

Myös tähystyslentoja maastopalojen varalta on tehty poikkeuksellisen vähän.

Tämän kevään maastopalot ovat aiheutuneet 75-prosenttisesti ihmisen toiminnasta. Muun muassa kulotus, roskienpoltto ja nuotionpito ovat karanneet sytyttäjien hallinnasta. Salaman aiheuttamia paloja on ollut todella vähän, vain 1,6 prosenttia kaikista maastopaloista.

HANNA LENSU

Mekrijärven tutkimusasema lakkautetaan

JOENSUU (MT)
Itä-Suomen yliopisto luopuu toiminnoistaan Mekrijärven tutkimusasemalla Ilomantsissa ensi vuoden loppuun mennessä. Yliopiston hallitus päätti asiasta maanantaina.

Yliopiston hallituksen puheenjohtaja **Petteri Taalas** sanoo, ettei Itä-Suomen yliopistolla ole rahkeita puolen miljoonan euron vuotuiseen panostukseen tappiollisiin seiniin.

”Hallituksen linjauksen myötä Itä-Suomen yliopistolla on ensi vuonna budjetissaan 7 miljoonaa euroa vähemmän rahaa käytössään. Se on haaste yliopistotutkimukselle ja -opetuksen laadulle”, Taalas sanoo.

Perustutkimuksesta ei hänen mukaansa tingitä, vaikka suuntaus on vähentää tutkimusasemia ja laboratorioita.

Taalas vakuuttaa, että jäljelle jää vähemmän, mutta entistä monipuolisempia ja tehokkaampia tutkimusasemia ja laboratorioita. Niitä eri toimijat hyödyntävät yhdessä.

Selvyys on saatu juristeilta siihen, ettei maakuntaliiton tarvitse periä takaisin Mekrijärvellä toteutettaviin bioenergiahankkeisiin myönnettyjä EU-tukia.

”Tästä meillä on yhteinen näkemys maakuntaliiton kanssa, että hankkeet voidaan viedä myös Joensuussa loppuun”, Taalas sanoo.

Yliopisto on mukana uusien käyttömuotojen etsimisessä Mekrijärven asemalle ja voi jatkossa myös käyttää asemaa, kunhan vetovastuu on muualla.

Yliopiston hallitus päätti maanantaina myös biologian ja ympäristötieteiden laitoksien yhdistämisestä vuoden 2016 alusta lukien.

LIISA YLI-KETOLA

LYHYESTI

Espanjassa ja Kanadassa palaa

Metsäpalot ovat aiheuttaneet mittavia vahinkoja Espanjassa ja Kanadassa. Pohjois-Espanjassa viime viikonloppuna riehunut metsäpalo tuhosi ainakin 8 000 hehtaaria metsää ja pensasmaastoa.

Keski-Kanadassa Saskatchewanin provinssissa 13 000 ihmistä on joutunut jättämään kotinsa metsäpalojen vuoksi.

Metsiä palaa myös maan länsirannikolla Brittiläisessä Kolumbiassa, jossa palot ovat peittäneet esimerkiksi Vancouverin kaupungin sankkaan savuverhoon.

Puukauppa normivauhdissa

Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset ostivat tammi–kesäkuussa yksityismetsistä 15 miljoonaa kuutiota puuta. Vuosien 2014 ja 2013 tahdista ollaan pari miljoonaa kuutiota jäljessä.

Määrä on kuitenkin 14 prosenttia suurempi kuin viimeksi kuluneen kymmenen vuoden aikana keskimäärin.

Koko alkuvuonna tukkeja ostettiin 6,4 miljoonaa kuutiota ja kuitua 8,1 miljoonaa kuutiota.

Moelven sulkee sahan Ruotsissa

Sahayhtiö Moelven sulkee Länsi-Ruotsisssa sijaitsevan Nössemarkin sahan. Tehtaan tuotantokapasiteetti on 110 000 kuutiota kuusisahatavaraa vuodessa. Työntekijöitä laitoksella on noin 40.

Moelvenin mukaan Nössemarkin sahalta on aiemmin viety sahatavaraa Norjaan, mutta viimeksi kuluneina vuosina toimintaa ei ole saatu kannattavaksi.